

51/1997. (XII. 18.) NM rendelet

a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 83. § (3) bekezdésének *a)-b)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján a betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló szűrővizsgálatok rendjét az alábbiak szerint állapítom meg:

Általános rendelkezések

1. § E rendelet célja, hogy meghatározza az egyes életkorokban a biztosítottak által térítésmentesen igénybe vehető, az életkori sajátosságokhoz igazodó betegségek megelőzését és korai felismerését célzó szűrővizsgálatokat, továbbá a szűrővizsgálatokat végző egészségügyi szolgáltatókat és az igénybevételükkel kapcsolatos eljárás rendjét.

2. § (1) E rendelet hatálya kiterjed

a) az Ebtv. hatálya alá tartozó természetes személyekre,

b) az Ebtv. hatálya alá tartozó egészségügyi szolgáltatókra,

c) az Ebtv. rendelkezései alapján térítésmentesen igénybe vehető szűrővizsgálatokra.

(2)¹ Nem terjed ki a rendelet hatálya a járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatokra, amelyekről külön jogszabály rendelkezik.

2/A. § (1) A népegészségügyi célú, célzott szűrővizsgálat az a népegészségügyi tevékenység, amely a lakosság meghatározott korcsoportjaira terjed ki és a személyes meghívás gyakorlatát alkalmazva szakmailag indokolt gyakorisággal történik.

(2)³ Az (1) bekezdés szerinti népegészségügyi célú, célzott szűrővizsgálatokat e rendelet 3. számú melléklete tartalmazza.

2/B. § (1) A gyermek egészségére vonatkozó adatokat, a kötelező állapotfelmérések és szűrővizsgálatok eredményeit, a 16 éves korban végzett záró állapotvizsgálat adatait, a Védőoltások Adatlapját, valamint - az érintett (törvényes képviselője) hozzájárulása esetén - a jogosítványhoz szükséges elsősegély-nyújtási ismeretek megszerzésének tényét az Egészségügyi Könyv tartalmazza.

Életkorhoz kötött szűrővizsgálatok

3. § (1)⁵ Az életkori sajátosságokhoz igazodó, a betegségek megelőzését és korai felismerését célzó szűrővizsgálatokat az 1. és 2. számú melléklet tartalmazza. Az 1. számú mellékletben meghatározott szűrővizsgálatok eredményeit az e rendelet szerinti Egészségügyi Könyvben kell dokumentálni.

(2)⁶ Az (1) bekezdésben foglalt szűrővizsgálatok közül

a) az 1. számú melléklet tartalmazza a gyermekkori szűrővizsgálatokat,

1 Módosította: 36/2008. (IX. 23.) EüM rendelet 5. § (3).

2 Beiktatta: 40/2003. (VII. 16.) ESzCsM rendelet 1. §. Hatályos: 2003. VII. 24-től.

3 Módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (5) a).

4 Beiktatta: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

5 Megállapította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

6 Megállapította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

b) a 2. számú mellékletben foglalt, felnőttkori szűrővizsgálatokat az adott korcsoportba tartozó személyek önkéntesen vehetik igénybe, illetőleg külön jogszabály a szűrővizsgálat eredményének igazolását, ennek hiányában a szűrővizsgálaton való részvételt elrendelheti.

(3)¹ A 2009. szeptember 1-je előtt született gyermekek esetében

a) az 1. számú melléklet 5. pontja szerinti vizsgálat elvégzését az iskolaorvos a 16 éves kori záró állapotvizsgálati betétlapon (C. 3341-49/BETÉT r. sz.) rögzíti, amely tartalmazza az 1. számú melléklet 5. pontja szerinti vizsgálatok eredményét;²

b) a jogosítvány megszerzéséhez szükséges elsősegélynyújtásból előírt ismeretek megszerzését tanúsító igazolás meglétének tényét - az érintett (törvényes képviselője) erre vonatkozó hozzájárulása esetén - az iskolaorvos, illetve a házi orvos, házi gyermekorvos a Gyermek-egészségügyi kiskönyvben rögzíti.

Az a)-b) pontban foglaltak a 2009. szeptember 1-je előtt kiadott Gyermek-egészségügyi kiskönyv részét képezik.

(4)³ Az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele során a házi orvos és a házi gyermekorvos (a továbbiakban együtt: házi orvos) a melléklet II. fejezetében foglalt, az adott korcsoport számára ajánlott valamennyi, a szakellátás orvosa pedig a kompetenciájába tartozó szűrővizsgálatok igénybevételének lehetőségére köteles felhívni az általa ellátott biztosított, illetve törvényes képviselője (a továbbiakban együtt: biztosított) figyelmét. A házi orvos külön felhívja a biztosított figyelmét a melléklet II. fejezetének 1. pontjában foglalt szűrővizsgálat szükségességére.

(5)⁴ Amennyiben a biztosított az életkora szerint ajánlott szűrővizsgálat elvégzését kéri, azt az arra jogosult orvos az (5) bekezdésben foglalt kivétellel nem tagadhatja meg.

(6)⁵ A szűrővizsgálat elvégzése csak akkor tagadható meg, ha

a) az érintett személy egészségi állapota a vizsgálat elvégzését vagy annak eredményességét kizárja,

b) az egészségügyi szolgáltató által vezetett, vagy az e célra rendszeresített dokumentációból megállapítható, hogy a szűrővizsgálatot - e rendeletben foglaltak szerint - már elvégezték,

c) annak elvégzésére az a személy, akinél az érintett a vizsgálatot kezdeményezte nem jogosult.

(7)⁶ Az egészségügyi szolgáltató

a) az (5) bekezdés a) pontjában foglalt esetben a vizsgálat elvégzését előjegyzésbe veszi, és annak időpontját közli az érintettel,

b) az (5) bekezdés c) pontjában foglalt esetben az érintett személyt a vizsgálat elvégzésére illetékes egészségügyi szolgáltatóhoz irányítja.

4. § Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok közül

a)⁷ a házi orvosi szolgálat feladatkörébe tartozik minden olyan szűrővizsgálat elvégzése, amelyre e rendelet nem jelöl ki más egészségügyi szolgáltatót, valamint e rendelet 3. számú mellékletében foglalt szűrővizsgálatokban való közreműködés,

1 Beiktatta: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2009. IX. 1-től. Végre nem hajtható módosítására lásd: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (5) b).

2 Lásd: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (2).

3 Megállapította: 67/2005. (XII. 27.) EüM rendelet 1. §. Számozását módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 1. § (3).

4 Módosította: 67/2005. (XII. 27.) EüM rendelet 4. § (3). Számozását módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 1. § (3).

5 Számozását módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 1. § (3).

6 Számozását módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 1. § (3).

7 Módosította: 40/2003. (VII. 16.) ESzCsM rendelet 2. § (1), 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (5) c).

b)¹ a lakóhely szerint illetékes területi védőnő feladatkörébe tartozik az 1. számú melléklet 2. pont e)-h) alpontjában, valamint 3. pont d)-h) és j) alpontjában, továbbá a tanköteles korú, de oktatási intézménybe nem járó 7-16 éves gyermekek esetén az 1. számú melléklet 4. pont d)-i) alpontjában foglalt szűrővizsgálatok elvégzése, az iskolai védőnő feladatkörébe tartozik az 1. számú melléklet 4. pont d)-i) alpontjában foglalt szűrővizsgálatok elvégzése, az egészségügyi szakmai irányelvek és az országos tisztifőorvos módszertani ajánlásai alapján,

c)² a tankötelezettség fennállása alatt az iskola-egészségügyi szolgálat a szűrővizsgálatok elvégzésében az e rendeletben és az iskola-egészségügyi ellátásról szóló külön jogszabályban foglaltak szerint vesz részt,

d)³ a tankötelezettség megszűnését követően a háziorvos az 1. számú melléklet 4. pontjában foglalt szűrővizsgálatokat végzi,

e)⁴ az 1. számú melléklet 5. pontja szerinti 16 éves kori állapotvizsgálatok közül - a 4/A. § (3) bekezdésében foglalt kivétellel - az a)-c) alpont szerinti vizsgálatok elvégzése az iskolaorvos, a d)-i) alpont szerinti vizsgálatok elvégzése az iskolai védőnő feladata,

f)⁵ az 1. számú melléklet 1. pontja szerinti szűrővizsgálatok elvégzése - az f) alpontja kivételével - a fekvőbeteg-gyógyintézetek szülészeti-nőgyógyászati osztálya, illetve újszülött osztálya vagy az újszülöttet ellátó neonatológiai osztály (PIC), valamint intézeten kívüli szülés esetén az újszülött vizsgálatát végző gyermekgyógyász szakorvos feladatkörébe tartozik. Az 1. számú melléklet 1. pont f) alpontjában felsorolt vizsgálatok esetében a laboratóriumi vizsgálatok elvégzésére a külön jogszabály szerinti egészségügyi szolgáltató jogosult (szolgáltatók jogosultak),

g)⁶ e rendelet 3. számú mellékletében foglalt szűrővizsgálatot a külön jogszabály alapján ezen feladat ellátására jogosult⁷

ga)⁸ az 1. pont esetén a járóbeteg-ellátás keretében nőgyógyászati tevékenység végzésére jogosító működési engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgáltató, valamint a szakmai minimumfeltételeknek megfelelő citodiagnosztikai laboratórium,

gb)⁹ a 2. a) alpont esetén a vizsgálatához szükséges berendezést üzemeltető, a szakmai minimumfeltételeknek megfelelő szakrendelés,

gc)¹⁰ a 2. b) alpont esetén a klinikai laboratórium végezheti,

hd)¹¹ a 2. számú melléklet 1. i), 2. d), 3. e) és 4. d) pontjában foglalt szűrővizsgálatok végzése - a háziorvos mellett - a fogászati alapellátást nyújtó fogorvos feladatai közé is tartozik,

ie)¹² a mellkas-szűrővizsgálat (tüdőszűrés) végzése a területileg illetékes tüdőszűrő állomások, valamint a területi mozgó szakorvosi szolgálat feladatkörébe tartozik.

1 Megállapította: 28/2017. (X. 25.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2017. X. 30-tól.

2 Megállapította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 2. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

3 Beiktatta: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 2. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

4 Megállapította: 19/2010. (IV. 22.) EüM rendelet 3. § (1). Hatályos: 2010. V. 22-től.

5 Megállapította: 8/2011. (III. 21.) NEFMI rendelet 1. §. Hatályos: 2011. IV. 1-től.

6 Jelölését módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 2. § (2). Módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (5) d).

7 Megállapította: 67/2005. (XII. 27.) EüM rendelet 2. § (2). Hatályos: 2006. I. 1-től.

8 Megállapította: 67/2005. (XII. 27.) EüM rendelet 2. § (2). Jelölése módosítva: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 2. § (2) alapján.

9 Jelölése módosítva: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 2. § (2) alapján.

10 Jelölése módosítva: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 2. § (2) alapján.

11 Beiktatta: 67/2005. (XII. 27.) EüM rendelet 2. § (3). Jelölését módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 2. § (2). Módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (5) e).

12 Beiktatta: 36/2008. (IX. 23.) EüM rendelet 1. §. Jelölését módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 2. § (2).

4/A. §¹ (1) Az 1. számú melléklet 1. pont a)-e) alpontjaiban meghatározott szűrővizsgálatokat végző fekvőbeteg-gyógyintézet köteles a hazaadást megelőzően, illetve intézeten kívüli szülés esetében a szűrővizsgálatok elvégzésekor a gyermek számára kiállítani a 2/B. § szerinti Egészségügyi Könyvet és azt átadni a törvényes képviselő részére.

➡(2)² A területi védőnő távbeszélő útján, személyesen szóban vagy elektronikus vagy papíralapú levélben írásban értesíti a körzetébe tartozó érintett gyermek törvényes képviselőjét a 4. § b) pontja szerinti védőnői vizsgálat esedékességéről, jelentőségéről, helyszínéről, időpontjáról, továbbá felhívja a gyermek törvényes képviselőjének figyelmét az együttműködési kötelezettségeire és a vizsgálat elmulasztásának következményeire. A védőnő közreműködik továbbá a 3. számú mellékletben foglalt szűrővizsgálatokon történő megjelenés szervezésében.

(3) A tanköteles, de iskolába nem járó gyermekek esetében az 1. számú melléklet 5. pontja szerinti 16 éves kori záró állapotvizsgálatokat a házi orvos (házi gyermekorvos) és a területi védőnő végzi el.

5. § (1) Amennyiben

a) a biztosított valamely betegségének kórismézése céljából végzett vizsgálat, vagy

b) külön jogszabály rendelkezése alapján e rendelet hatálya alá nem tartozó szűrővizsgálat, vagy

c) valamely munkára vagy tevékenység végzésére való alkalmasság megállapítása céljából végzett vizsgálat

a konkrét vizsgálat céljától eltérő más megbetegedés szűrésére is alkalmas, a kórismézést az adott vizsgálat feltárható valamennyi megbetegedés tekintetében el kell végezni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak teljesülését az egészségügyi szolgáltató a 8. § (1) bekezdése szerint dokumentálja, illetve az érintett személy részére az elvégzett szűrésről leletet ad.

6. § (1)³ A magzat egészséges fejlődésének ellenőrzését szolgáló szűrővizsgálatokat a várandósgondozásról szóló 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet tartalmazza.

(2) A fogorvosi szűrővizsgálatok elvégzésének és igazolásának rendjét külön jogszabály tartalmazza.

Egyéni kockázati tényezőkön alapuló szűrővizsgálatok

7. § (1)⁴ A környezeti tényezőkől adódó lehetséges egészségkárosodások megelőzését szolgáló szűrővizsgálatok indokoltságát a népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal állapítja meg.

(2)⁵ A fővárosi és megyei kormányhivatal népegészségügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiakban: járási hivatal) értesíti az érintett területen működő háziorvosi szolgálato(ka)t arról, hogy az (1) bekezdés szerinti rizikófaktorok közül melyek érintik az adott lakosságot.

(3)⁶ A járási hivatal értesítése alapján a házi orvos felhívja az érintett lakosság figyelmét a szűrővizsgálatok igénybevételének lehetőségére és helyére.

A szűrővizsgálaton való részvétel nyilvántartása és igazolása

1 Beiktatta: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 2. § (4). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

2 Megállapította: 28/2017. (X. 25.) EMMI rendelet 4. §. Hatályos: 2017. X. 30-tól.

3 Módosította: 23/2015. (IV. 28.) EMMI rendelet 15. § a).

4 Módosította: 10/2011. (III. 30.) NEFMI rendelet 5. § a), 23/2015. (IV. 28.) EMMI rendelet 15. § b).

5 Módosította: 11/2013. (II. 7.) EMMI rendelet 6. § a), 23/2015. (IV. 28.) EMMI rendelet 15. § c).

6 Módosította: 10/2011. (III. 30.) NEFMI rendelet 5. § c), 11/2013. (II. 7.) EMMI rendelet 6. § b), 23/2015. (IV. 28.) EMMI rendelet 15. § d).

8. § (1)¹ Az 1-3. számú mellékletben foglalt vizsgálatok elvégzését az egészségügyi szolgáltató a - külön jogszabály szerinti - nyilvántartásában dokumentálja, és az érintett személy (törvényes képviselője) részére a vizsgálat eredményéről leletet ad. Az 1. számú melléklet szerinti vizsgálatok eredményét az Egészségügyi Könyvben is rögzíteni kell.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a háziorvosi szolgálat nyilvántartást vezet

a) az általa elvégzett szűrővizsgálatok időpontjáról és eredményéről,

b) más egészségügyi szolgáltató feladatkörébe tartozó szűrővizsgálatra - ideértve a külön jogszabály szerinti szájuégi szűrővizsgálatokat is - történő beutalásról és a vizsgálat eredményéről kiállított leletről,

c) a szűrővizsgálat eredménye alapján a háziorvosi szolgálat által gondozásba vett személyekről.

(3) Amennyiben jogszabály egyes szűrővizsgálatok igazolását meghatározott formában vagy adathordozón rendeli el, az (1) bekezdésben foglaltakat e rendelkezés figyelembevételével kell teljesíteni.

(4)² Az 1. számú melléklet 1. pontja szerinti szűrővizsgálatok - az f) alpont kivételével - elvégzésének meglétét a szülést végző intézmény értesítése alapján a lakóhely szerint illetékes területi védőnő a gyermek hazaadását követő 48 órán belül - szombat, vasárnap vagy munkaszüneti nap esetében az azt követő munkanapon - ellenőrzi. A hiányzó szűrővizsgálatok háziorvos (házi gyermekorvos) általi elvégzésének megszervezéséről a védőnő gondoskodik.

(5)³ Az elveszett, megrongálódott Egészségügyi Könyv pótlásáról az érdekelt személy (törvényes képviselője) köteles gondoskodni. Az elveszett, megrongálódott Egészségügyi Könyv adatait az erre vonatkozó nyilvántartások alapján a háziorvos, házi gyermekorvos, az iskolaorvos és a védőnő pótolja. Az Egészségügyi Könyv Védőoltási Adatlapjának pótlása a külön jogszabályban foglaltak szerint történik.

9. § Ez a rendelet 1998. január 1-jén lép hatályba.

10. §⁴ E rendelet alkalmazásában a 2009. szeptember 1-je előtt születettek tekintetében az e rendelet szerinti Egészségügyi Könyvön - a 8. § (5) bekezdés utolsó mondata kivételével - a Gyermek-egészségügyi kiskönyvet kell érteni azzal, hogy a Gyermek-egészségügyi kiskönyv részét képezik az egyes, kötelező szűrésekről készült leletek is.

11. §⁵

1. számú melléklet az 51/1997. (XII. 18.) NM rendelethez⁶

Életkorhoz kötött szűrővizsgálatok

1. 0-4 napos életkorban:

a) teljes fizikális vizsgálat, különös tekintettel a fejlődési rendellenességek szűrésére,

b) testtömeg, testhossz, fejkörfogát mérése és a hazai standardok szerinti értékelése,

c) ideggyógyászati vizsgálat,

d) csípőficam szűrése,

e) érzékszervek működésének vizsgálata:

ea)⁷ hallás objektív vizsgálata,

1 Megállapította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 3. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

2 Beiktatta: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 3. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

3 Beiktatta: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 3. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

4 Megállapította: 19/2010. (IV. 22.) EüM rendelet 3. § (2). Hatályos: 2010. V. 22-től.

5 Hatályon kívül helyezte: ugyane rendelet 11. § (2). Hatálytalan: 2011. VII. 1-től.

6 Megállapította és számozását módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 5. §, 1. számú melléklet. Hatályos: 2009. IX. 1-től. Lásd még: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (3). A korábbi mellékletet módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (4) c).

7 Módosította: 16/2015. (III. 30.) EMMI rendelet 8. §.

eb) látás vizsgálata,

f) veleszületett anyagcsere-betegségek:

fa) galactosaemia (összgalaktóz-szint és Gal-1-PUT), hypothyreosis, biotinidáz hiány,

fb) tömegspektográfiás vizsgálattal, egy vizsgálati mintából: jávorfaszörp betegség (MSUD), tyrosinaemia I, II, citrullinaemia I (argininosuccinát synthase hiány, ASS), arginosuccinic aciduria (arginosuccinát lyase hiány, ASL), homocystinuria, rövid-láncú acyl-CoA dehydrogenase hiány (SCAD), közép-láncú acyl-CoA dehydrogenase hiány (MCAD), hosszú-láncú hydroxi-acyl-CoA dehydrogenase hiány (LCHAD), nagyon hosszú-láncú acyl-CoA dehydrogenase hiány (VLCAD), Carnitin-palmytoil transferase hiány (CPT-I, II), Carnitin transzport zavara (CT), multiplex acyl-CoA dehydrogenase defectus (glutársav aciduria GA II), beta-ketothiolase (oxothiolase) hiány, glutársav aciduria I (GAI), isovaleriánsav acidaemia (IVA), metilmalonsav acidaemia (MMA), propionsav acidaemia (PA), 3-hydroxi-3-metilglutaryl-(HMG)-CoA lyase, methylcrotonyl CoA karboxylase hiány (MCC) multiplex carboxylase hiány, phenylketonuria újszülöttkori szűrése.

2.1 Újszülött hazaadását követő első vizsgálat esetén, valamint 1, 2, 3, 4, 6 és 9 hónapos életkorban:

a) teljes fizikális vizsgálat, különös tekintettel a fejlődési rendellenességek szűrésére,

b) mozgásszervi vizsgálat, csípőficam szűrése 4 hónapos korig,

c) idegrendszer vizsgálata,

d) rejtettheréjűség vizsgálata,

e) adaptáció, gondolkodás, preverbalis képességek, kommunikáció, szocializáció, testi fejlődés és motoros képességek (nagymozgások, finommozgások/manipuláció) vizsgálata,

f) érzékszervek, érzékelés, észlelés vizsgálata (látás, hallás),

g) testhossz, testtömeg, fejkörfogat mérése, a fejlődés és tápláltsági állapot értékelése a hazai standardok alapján,

h) rizikószűrés a hazaadást követően 1 hónapon belül és az életkörülményekben történő egészségi, környezeti változás esetén.

3.2 12 hónapos, szükség esetén 15 hónapos, 18 hónapos, 2 éves, szükség esetén 2,5 éves, 3 éves életkorban és ezt követően 6 éves életkorig évente:

a) teljes fizikális vizsgálat,

b) idegrendszer vizsgálata,

c) rejtettheréjűség vizsgálata 2 éves korig, herék vizsgálata évente,

d) testmagasság, testtömeg (fejkörfogat szükség szerinti mérése), a fejlődés és tápláltsági állapot értékelése hazai standardok alapján,

e) adaptáció, gondolkodás, preverbalis képességek, kommunikáció, szocializáció, testi fejlődés és motoros képességek (nagymozgások, finommozgások/manipuláció) vizsgálata,

f) érzékszervek, érzékelés, észlelés vizsgálata (látás, hallás),

g) mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc rendellenességeire (tartáshiba, scoliosis),

h) vérnyomás mérése 3-6 éves életkor között,

i) korai fogászati szűrés és gondozás,

j) rizikószűrés az életkörülményekben történő egészségi, környezeti változás esetén.

4. 6-18 év között kétfévente³:

a) teljes fizikális vizsgálat,

1 Megállapította: 28/2017. (X. 25.) EMMI rendelet 5. §, 1. melléklet. Hatályos: 2017. X. 30-tól.

2 Megállapította: 28/2017. (X. 25.) EMMI rendelet 5. §, 1. melléklet. Hatályos: 2017. X. 30-tól.

3 Amennyiben a vizsgálat éve egybeesik a 16 éves kori záró állapotvizsgálattal, abban az esetben a két vizsgálatot összevontan kell elvégezni.

- b) a kórelőzmény és családi anamnézis ismételt felvétele,
- c) az anamnézis alapján veszélyeztetett gyerekek kiszűrése, szükség esetén szakorvosi vizsgálatra irányítása,
- d)¹ pajzsmirigy tapintásos vizsgálata 4. évfolyamtól,
- e) a testmagasság, testtömeg, a testi fejlettség és tápláltsági állapot hazai standardok szerinti értékelése, a nemi fejlődés értékelése,
- f) pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés, magatartásproblémák feltárása,
- g) érzékszervek működésének vizsgálata a szakmai irányelveknek megfelelően, a színlátás vizsgálata,
- h)² mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc-rendellenességekre,
- i) vérnyomásmérés,
- j) fogászati szűrés és gondozás.

5. 16 éves korban (a szeptember 1-je és a következő év augusztus 31-e között 16. életévüket betöltők)

- a) teljes fizikális vizsgálat,
- b) a kórelőzmény és családi anamnézis ismételt felvétele, az anamnézis alapján veszélyeztetett gyerekek kiszűrése, szükség esetén szakorvosi vizsgálatra irányítása,
- c) a tápláltsági állapot, a szív- és érrendszeri állapotfelmérés,
- d) testmagasság, testtömeg mérése, a testi fejlettség és tápláltsági állapot hazai standardok szerinti értékelése,
- e) pszichés, motoros, mentális szociális fejlődés és magatartásproblémák feltárása,
- f) érzékszervek működésének vizsgálata (látás, kancsalság, hallás),
- g) mozgásszervek vizsgálata, különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc-rendellenességekre (tartáshiba, scoliosis),
- h) vérnyomásmérés,
- i)³ pajzsmirigy tapintásos vizsgálata.

A családi anamnézis, a teljes körű fizikális vizsgálat eredményei alapján, amennyiben a szakorvos indokoltnak tartja, célzott vizsgálatok végzése szükséges.

2. számú melléklet az 51/1997. (XII. 18.) NM rendelethez⁴

1. 21 éves korban a felnőttkori alapstátusz meghatározása⁵

- a) a családi anamnézis adatainak frissítése, különös tekintettel a szülők és a testvérek között a korai életkorban (férfiaknál 55 évnél, nőknél 65 évnél fiatalabbaknál) jelentkező szívkoszorúér-betegségekre, érelmeszesedéssel kapcsolatos szélütésre, verőérszűkületre,
- b) életmódbeli tényezők (táplálkozási szokások, fizikai aktivitás, dohányzás, alkoholfogyasztás) feltárása,
- c) részletes fizikális vizsgálat, testsúly, haskörfogat, testmagasság, testtömegindex meghatározása, vérnyomásmérés,
- d) abdominális obesitas (haskörfogat nőknél ≥ 80 cm, férfiaknál ≥ 94 cm) esetén a metabolikus szindróma más alkotóelemei (triglicerid-szint, HDL-koleszterin-szint, vérnyomásérték, éhomi vércukorszint) fennállásának a vizsgálata,

1 Módosította: 19/2010. (IV. 22.) EüM rendelet 3. § (5).

2 Módosította: 19/2010. (IV. 22.) EüM rendelet 4. §.

3 Beiktatta: 19/2010. (IV. 22.) EüM rendelet 3. § (4), 1. melléklet. Hatályos: 2010. V. 22-től.

4 Megállapította és számozását módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (4) b), d). Hatályos: 2009. IX. 1-től.

5 Alkalmazására lásd: 67/2005. (XII. 27.) EüM rendelet 4. § (4).

e) a 2-es típusú diabetes mellitus szempontjából nagy kockázatú személyeknél (elhízás, a diabetes mellitus családi halmozódása, a kórelőzményben gestatio diabetes) orális glükóz tolerancia teszt elvégzése (éhomi és 120 perces értékek értékelése) vagy ennek kivitelezhetetlensége esetén éhomi és postprandiális vércukorszint meghatározása,

f) a teljes kardiovaszkuláris kockázat felmérése¹,

g) vesebetegség szempontjából nagy kockázatú személyeknél (öröklődő vesebetegség familiáris előfordulása, hipertónia, diabetes mellitus stb. fennállása) szérum kreatininszint, a kreatinin clearance becsült értékének a meghatározása² vizeletvizsgálat (tesztcsíkkal): fehérje- és haematuria meghatározása,

h) a családi kórelőzmény elemzése a 40 éves kor alatt a szülők és a testvérek között előforduló benignus és malignus szolid tumorokra, valamint hajlamosító állapotokra,

i) sztomato-onkológiai vizsgálat, különös tekintettel a parodontosisra, mint ateroszklerózisra is hajlamosító tényezőre, valamint az ajak- és szájüregi rákra hajlamosító állapotokra,

j) látásvizsgálat.

2. 21-40 év között³

a) ötévente az 1. pont a)-f) alpontjaiban szereplő vizsgálatok ismétlése az 1. pont f) alpontja alapján kis kardiovaszkuláris kockázatú egyéneknél,

b) kétévente az 1. pont a)-f) alpontjaiban szereplő vizsgálatok ismétlése az 1. pont f) alpontja alapján közepes és nagy kardiovaszkuláris kockázatú egyéneknél,

c) kétévente a vesebetegség szempontjából nagy kockázatú személyeknél (hipertónia, diabetes mellitus) szérum kreatininszint meghatározása, vizeletvizsgálat (tesztcsíkkal): mindkét nemben fehérjeürítés, haematuria meghatározása,

d) kétévente sztomato-onkológiai szűrővizsgálat.

3. 40-64 éves kor között⁴

a) ötévente az 1. pont a)-f) alpontjaiban szereplő vizsgálatok ismétlése az 1. pont f) alpontja alapján kis kardiovaszkuláris kockázatú egyéneknél,

b) kétévente az 1. pont a)-f) alpontjaiban szereplő vizsgálatok ismétlése az 1. pont f) alpontja alapján közepes és nagy kardiovaszkuláris kockázatú egyéneknél,

c) kétévente a nagy kardiovaszkuláris kockázatú személyeknél a panaszt nem okozó ateroszklerózis tüneteinek a vizsgálata (a perifériás artériák tapintása és meghallgatása), ultrahangos áramlásméréssel („mini-Doppler”) a boka-kar index meghatározása,

d) kétévente a vesebetegség szempontjából nagy kockázatú személyeknél (hipertónia, diabetes mellitus) szérum kreatininszint, a kreatinin clearance becsült értékének a meghatározása, vizeletvizsgálat (tesztcsíkkal: fehérjeürítés, haematuria meghatározása,

e) kétévente sztomato-onkológiai szűrés,

f)⁵ évente mellkas-szűrővizsgálat (tüdőszűrés).

4. 65 éves kor felett⁶

1 A kardiovaszkuláris kockázat fokozatai: Nagy kockázat: a 10 éven belül vagy a 60 éves életkorra előrevetítve várható, kardiovaszkuláris okból bekövetkező, halálozás valószínűsége a SCORE táblázat alapján $\geq 5\%$, 2-es típusú diabetes mellitus, mikro- vagy makroalbuminuriával járó 1-es típusú diabetes mellitus fennállása, egyéb kockázati tényezők súlyos foka: összkoleszterin-szint ≥ 8 mmol/l vagy LDL-koleszterin szint ≥ 6 mmol/l vagy vérnyomás $\geq 180/110$ Hgmm vagy testtömegindex 40 kg/m². Közepes kockázat (SCORE ≥ 3 -<5%): hypercholesterinaemia és további 2 vagy több, de nem súlyos fokozatú kockázati tényező fennállása. Kis kockázat (SCORE <3%): hypercholesterinaemia és még 1 kockázati tényező jelenléte.

2 A becsült kreatinin clearance értéke (ml/min): férfiaknál: $[140 - \text{életkor}] \times \text{testtömeg (kg)} / 0,8 \times \text{szérum kreatinin (}\mu\text{mol/l)}$; nőknél az eredményt 0,85-tel meg kell szorozni.

3 Alkalmazására lásd: 67/2005. (XII. 27.) EüM rendelet 4. § (4).

4 Alkalmazására lásd: 67/2005. (XII. 27.) EüM rendelet 4. § (4).

5 Beiktatta: 36/2008. (IX. 23.) EüM rendelet 4. §, melléklet 1. Hatályos: 2008. X. 1-től.

6 Alkalmazására lásd: 67/2005. (XII. 27.) EüM rendelet 4. § (4).

- a) az életkorral járó fokozott kardiovaszkuláris kockázat miatt kétévente az 1. pont b)-e) alpontjaiban szereplő vizsgálatok ismétlése,
- b) kétévente a panaszt nem okozó ateroszklerózis tüneteinek a vizsgálata (a perifériás artériák tapintása és meghallgatása), ultrahangos áramlásméréssel („mini-Doppler”) a boka-kar index meghatározása,
- c) kétévente a vesebetegség szempontjából nagy kockázatú személyeknél (hipertónia, diabetes mellitus) szérum kreatininszint, a kreatinin clearance becsült értékének a meghatározása, vizeletvizsgálat: fehérjeürítés, haematuria meghatározása,
- d) kétévente sztomato-onkológiai szűrés,
- e) évente az érzékszervek vizsgálata,
- f)¹ évente mellkas-szűrővizsgálat (tüdőszűrés)

3. számú melléklet az 51/1997. (XII. 18.) NM rendelethez²

Népegészségügyi célú, célzott szűrővizsgálatok

1.3 25 és 65 év között népegészségügyi céllal egyszeri negatív eredményű szűrővizsgálatot követően háromévenként méhnyakszűrés, különös figyelemmel a méhnyakelváltozások sejtvizsgálatára (citológia),

2. 45 és 65 év között népegészségügyi céllal kétévenként az emlő lágyszövet röntgenvizsgálatán alapuló emlőszűrés (mammográfia),

3-4.⁴

1 Beiktatta: 36/2008. (IX. 23.) EüM rendelet 4. §, melléklet 2. Hatályos: 2008. X. 1-től.
2 Megállapította és számozását módosította: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (4) b), d). Hatályos: 2009. IX. 1-től.
3 Megállapította: 9/2015. (II. 10.) EMMI rendelet 1. §, 1. melléklet. Hatályos: 2015. X. 1-től.
4 Hatályon kívül helyezte: 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelet 13. § (4) a). Hatálytalan: 2009. IX. 1-től.

TARTALOMJEGYZÉK

51/1997. (XII. 18.) NM rendelet	1
a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról	1
Általános rendelkezések	1
Életkorhoz kötött szűrővizsgálatok	1
Egyéni kockázati tényezőkön alapuló szűrővizsgálatok	4
A szűrővizsgálaton való részvétel nyilvántartása és igazolása	4
1. számú melléklet az 51/1997. (XII. 18.) NM rendelethez	5
Életkorhoz kötött szűrővizsgálatok	5
2. számú melléklet az 51/1997. (XII. 18.) NM rendelethez	7
3. számú melléklet az 51/1997. (XII. 18.) NM rendelethez	9